ἀπὸ τοὺς ὑπασπιστάς του, τὸ διερμηνέα του κι' ἐμένα... Βγήκαμε στὸ βάθος τοῦ λιμανιοῦ τοῦ Πόρου, κοντὰ στὰ Μέθανα. Ἐκεῖ μᾶς ἐπερίμεναν ἄλογα καὶ πήγαμε πανηγυρικῶς στοῦ Δαμαλᾶ, περνῶντας μέσ' ἀπὸ καλάμια καὶ σχίνα, περιστοιχισμένα ἀπὸ φτωχοὺς γεωργοὺς ποὺ θεωροῦσαν τὸ λόρδο Κόχραν σωτῆρα τους καὶ εὐλογοῦσαν τὴν ἄφιξί του.

»Στὸ δρόμο ἀπαντήσαμε τὸ στρατηγὸ Νικηταρᾶ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς φρουρᾶς τῆς Συνελεύσεως, φρουρᾶς ἡ ὁποία εἶχε περισσότερο τὴν ὄψη μπουντοκατνισμένων ληστῶν, παρὰ σωματοφυλάκων τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως καὶ ἡ ὁποία μᾶς παρουσίασε ὅπλα μὲ τρόπο τόσο ἄγαρμπο, ποὺ χρειάσθη πολὺς κόπος γιὰ νὰ κρατήσουμε τὴ σοβαρότητά μας.

»Στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ Δαμαλᾶ, ἀπαντηθήκαμε μὲ τοὺς στρατηγοὺς Κολοκοτρώνη καὶ Μεταξᾶ, οἱ ὁποῖοι, ὡς τελετάρχες, παρέλαβαν ἀπὸ τὸ μπράτσο τὸ λόρδο Κόχραν καὶ μᾶς ὡδήγησαν μέσα ἀπὸ πλῆθος παλληκαριῶν ὡς ἕναν περιμανδρωμένο λεμονάκηπο, ὅπου ἦσαν συγκεντρωμένοι οἱ βουλευταί. Στὸ κέντρο τοῦ μεγάλου αὐτοῦ περιβολιοῦ, κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα, ἦσαν τοποθετημένα τετραγωνικῶς ἁπλᾶ θρανία καὶ 200 βουλευταὶ εἶχαν πάρει θέσι. Ἡ πρωτοτυπία τοῦ μέρους, ἡ πυκνότης τῶν φυλλωμάτων, ἡ εὐωδιὲς τῶν λουλουδιῶν, ἔδιναν στὴ συγκέντρωσι αὐτὴ κάτι μαγευτικό, καὶ ἡ ποικιλία τῶν στολῶν συνεπλήρωνε τὸ πλῆθος τῶν ἐντυπώσεων. Ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ καὶ ἄλλοι διακεκριμένοι ξένοι ἦσαν παρόντες.

»Ὅταν ἐφάνηκε ὁ λόρδος Κόχραν, ὅλοι σηκώθηκαν μὲ σεβασμό, καὶ ἡ σιωπὴ ἐκόβονταν μόνο ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν περιέργων, οἱ ὁποῖοι σκαρφάλωναν στοὺς τοίχους, ἀπὸ παντοῦ, μὲ ὅλα τὰ χτυπήματα ποὺ τοὺς ἔδινε ὁ στρατηγὸς Νικηταρᾶς, ὁ ὁποῖος ἔχων τὴ διοίκησι τῆς φρουρᾶς τῆς Συνελεύσεως καὶ φοβούμενος μήπως οἱ ἄνδρες του παραμελήσουν τὴν ὑπηρεσία τους, ἐνόμιζε χρέος του νὰ ὁπλισθῆ μ' ἕναν ὀγκώδη κλάδον δέντρου κι' ἔτρεχε ἐδῶ καὶ κεῖ γιὰ νὰ διατηρήση κάποια τάξι.

»Ὁ κ. Σισίνης, ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως, ἦταν στὸ κέντρο τοῦ τετραγώνου καὶ μπροστά του ὑπῆρχε ἕνα κοιτσὸ δρύϊνο τραπέζι. Σηκώθηκε καὶ, ἀπευθυνόμενος στὸ λόρδο Κόχραν, τὸν ἐκάλεσε νὰ πάρη θέσι κοντά του. Ἡ αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ λόρδος ἀγόρευσε τότε ἀγγλιστὶ μὲ πολὺ δύναμι, προσπαθῶντας νὰ νοιώσουν οἱ βουλευταὶ τοῦ Ἔθνους τὴν ἀνάγκη τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς δράσεως, γιὰ νὰ μπορέσουν ν' ἀντισταθοῦν στὸν ἐχθρό. Ἐξέφρασε σ' αὐτοὺς τὸ ζωηρό του πόθο νὰ φανῆ χρήσιμος κ' ἐζήτησε νὰ δώση τὸν ὅρκο τῆς πίστεως ἐπάνω στὸ Εὐαγγέλιο ἢ στὸ σπαθί του. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε Εὐαγγέλιο, ὁ λόρδος Κόχραν ὡρκίστηκε, βάζοντας τὸ δεξὶ χέρι στὸ σπαθί του, ἔτσι :

«— Ὁρκίζομαι νὰ χύσω τὸ αἷμα μου χάριν τῆς σωτηρίας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος των. Ὁρκίζομαι νὰ μὴ ἐγκαταλείψω ποτὲ τὸν σκοπόν των, ἐνόσῳ οἱ ἴδιοι δὲν τὸν ἐγκαταλείψουν καὶ παύσουν ὑποστηρίζοντες τὰς προσπαθείας μου».

»Ὁ κ. Σπυρίδων Τρικούπης ἐχρησίμευσε ὡς διερμηνεὺς στὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα μὲ δεξιότητα καὶ ἀκρίβεια. Ὁ κ. δόκτωρ Ζωγράφος τοῦ ἀπήντησε, ἐκφράζοντας τοὺς πόθους καὶ τὶς ἐλπίδες τοῦ Ἔθνους. Μίλησαν ἀκόμη καὶ τρεῖς ἄλλοι ρήτορες.

»Σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ Κολοκοτρώνης σεργιανοῦσε μὲ μεγάλα βήματα ἀνάμεσα στὰ θρανία, παίζοντας τὸ κομπολόϊ του καὶ διακόβοντας κάθε στιγμὴ τοὺς ρήτορες μὲ ἐπιφωνήματα ἢ χειρονομίες, ἐνῶ ὁ ντροπαλὸς Κανάρης, κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὸ πλῆθος, ἔμενε ἀπαρατήρητος. Ὁ Κόχραν τὸν εἶχε ἐκτιμήσει πολύ. Καὶ ὅταν ὁ Κανάρης, γιὰ πρώτη φορά, παρουσιάστηκε μπροστά του, τὸν ἀγκάλιασε μὲ ψυχικὴ διάχυσι, ἐνῶ μετεχειρίζετο τυπικὲς φιλοφρονήσεις γιὰ τοὺς ἄλλους μὲ τὶς γαλανοφόρες στολές.

»Ὅταν ἐτελείωσε ἡ συνεδρίασις τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ξαναπήραμε τὸ δρόμο πρὸς τὴ θάλασσα, συνοδευόμενοι καὶ πάλι ἀπὸ τὸν τελετάρχη καὶ τὰ παλληκάρια τῆς φρουρᾶς».

* * *

Ὁ Ἀνδρέας Γκὸς ἦρθε στὴν Ἑλλάδα τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1826 καὶ ἔφυγε τὸ Μάρτη τοῦ 1829. Ξαναγύρισε στὰ 1838, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὴ γυναίκα του καὶ μὲ πολλὴ συγκίνησι ξαναεῖδε τὴν ἀγαπητή του Ἑλλάδα ἐλεύθερη καὶ βασιλευομένη. Ὁ βασιλεὺς Ὄθων τὸν δέχτηκε μὲ τιμὲς στὸ Παλάτι καὶ τὸν ἐτίμησε μὲ τὸ Ἀριστεῖο τοῦ Ἀγῶνος.

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΔΟΥΜΑΣ ΚΙ' Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Μιὰ μέρα γινόνταν πρόβες γιὰ τὴν παράστασι κάποιου θεατρικοῦ ἔργου τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, υἱοῦ.

Σὲ μιὰ σκηνὴ τοῦ ἔργου, ἔπρεπε ἕνας ὑπηρέτης νὰ ἀρχίση νὰ μαλώνη μὲ τὴ γυναίκα του καὶ κατόπιν νὰ τὴν δείρη. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἤθοποιὸς ποὺ ὑποδύοταν τὸν ὑπηρέτη δίσταζε νὰ σηκώση τὸ χέρι του καὶ νὰ... χειροτονήση τὴ σύνάδελφό του, ὁ συγγραφεὺς τοῦ φώναξε δυνατά :

— Ἔλα λοιπόν, φίλε μου, τί κάθεσαι ; Ἀφοῦ εἶν' ἀνάγκη, χτύπα ! Ὅταν κανεὶς χτυπᾶ μιὰ γυναῖκα, μάθε πὼς ἐκδικεῖται πάντα κάποιο δυστυχισμένο ἄνδρα...

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Ἡ στάσις γιὰ τὸ Σύνταγμα. Ἡ ἐφημεριδομανία τοῦ Ἕλληνος. Ὁ βασιλεὺς Γεώργιος κι' ὁ δεκανέας. Πῶς συγκρατοῦν ἕνα ἀφηνιασμένο ἄλογο. Ἕνας ἥρως τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866. Ἡ τελμηρές του ἀπαντήσεις στὸ Μουσταφᾶ Πασᾶ. Ὁ τουφεκισμός του, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὅταν ὁ στρατὸς ἐστάσιασε στὴν Ἀθήνα, ζητῶντας Σύνταγμα, ἐπολιόρκησε ἐπὶ δεκατέσσερες ὧρες τὰ ἀνάκτορα καὶ δὲν ἐπέτρεπε σὲ κανένα τὴν εἴσοδο σ' αὐτά.

Ὁ βασιλεὺς Ὄθων ἐπέμενε ἀρνούμενος ν' ἀναγνωρίση τὶς ἀξιώσεις τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ, ἢ μᾶλλον τῶν θερμοκεφάλων ἐκείνων ποὺ σήκωσαν στὸ πόδι καὶ τὸ λαὸ καὶ τὸ στρατό.

Κάποιος ἐπλησίασε τότε τὸν ἀρχηγὸ τῆς ἐπαναστάσεως Δημ. Καλλέργη καὶ τὸν ρώτησε τί θὰ γινότανε, ἂν ὁ βασιλεὺς ἐξακολουθοῦσε ν' ἀρνεῖται.

— Ἐὰν ὥς τὸ βράδυ δὲν ἀποδεχθῆ τὸ Σύνταγμα, ἀποκρίθηκε ὁ Καλλέργης, τὸ βαπόρι εἶνε ἕτοιμο στὸν Πειραιᾶ γιὰ νὰ τὸν μεταφέρη ἀπὸ κεῖ ποὺ ἦρθε !...

* * *

Ὁ γνωστὸς πολιτευτὴς Αἰτωλοακαρνανίας, δικηγόρος στὸ Μεσολόγγι καὶ πρώην Εἰσαγγελεὺς κ. Γεώργ. Ἀλεξανδρόπουλος, κατηγορῶντας κάποτε τὴν μανία ποὺ ἔχουν οἱ Ἕλληνες νὰ βγάζουν ἐφημερίδες, ἔλεγε τὸ ἑξῆς ὡραῖο :

— Καὶ στὸ φεγγάρι ἂν βρεθοῦν τρεῖς Ἕλληνες, ἀμέσως ὁ ἕνας θὰ βγάλη ἐφημερίδα, ὁ δεύτερος θὰ τὴν τυπώνη κι' ὁ τρίτος θὰ.... τὴ διαβάζη !....

* * *

Μιὰ φορὰ ὁ βασιλεὺς Γεώργιος, σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς περιπάτους ποὺ ἔκανε μονάχος του, εἶδε ἔξω ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν ἕνα δεκανέα νὰ κινηγάη ἕνα ἀφηνιασμένο ἄλογο.

Ὁ βασιλεύς, βλέποντας ὅτι ὁ δεκανέας δὲν ἤξερε τί ἔκανε, τὸν διέταξε νὰ κρατήση τὸ ζῶο ἀπὸ τὸ χαλινάρι.

Ὁ δεκανέας, μὴ γνωρίζοντας τὸν βασιλέα, γύρισε καὶ τοῦ εἶπε εἰρωνικὰ καὶ ἀπότομα :

— Ἔτσι τὰ πιάνουν τ' ἄλογα στὸ χωριό σου ; Ἀμ' ἂν δαγκώνη ;

Τότε ὁ βασιλεύς, γελῶντας, τοῦ ἀπάντησε :

— Τότε πιάστο ἀπὸ τ' αὐτιά !

Κι' ἔσπευσε νὰ βοηθήση τὸν δεκανέα νὰ πιάση τὸ ἄλογο.

* * *

Μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν ποὺ εἶχαν κατεβεῖ ὡς ἐθελονταὶ στὴν ἐπανάστασι τῆς Κρήτης, στὰ 1866, καὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι ἀπὸ τὸ Μουσταφᾶ Πασᾶ στὸ Ἀρκάδι, ἦταν κι' ἕνας ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ, Σπυρίδων Ὀλύμπιος ὀνομαζόμενος, Ἠπειρωτικῆς καταγωγῆς.

Ὁ Ὀλύμπιος πολέμησε γενναῖα. Μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι, θέριζε τοὺς Τούρκους. Εἶχε ὅμως τὸ ἀτύχημα νὰ χτυπήση τὸ σπαθί του σ' ἕνα κυπαρίσσι ποὺ ἤτανε στὴν εἴσοδο τῆς Μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου, καὶ νὰ σπάση. Ἔτσι τὸν ἔπιασαν οἱ Τοῦρκοι ζωντανό.

Σὰν τὸν πῆγαν μπρὸς στὸ Μουσταφᾶ Πασᾶ καὶ εἶδε ἐκεῖνος ὅτι ἦταν Ἕλλην ἀξιωματικός, τὸν ρώτησε, κάτως θυμωμένα :

— Τί θέλεις σὺ ἐδῶ ;

— Αὐτὸ νὰ μοῦ ἐπιτρέψης, τοῦ ἀπάντησε ὁ Ὀλύμπιος, νὰ τὸ ρωτήσω ἐγὼ γιὰ σένα.

— Τί θὲς νὰ πῆς μ' αὐτό ;

— Θέλω νὰ πῶ, ὅτι ἡ Κρήτη ἦταν πάντοτε Ἑλλάς. Ρωτᾶς λοιπὸν ἐμένα τί θέλω στὴν πατρίδα μου !.... Νὰ σᾶς πολεμήσω ἦρθα !...

— Δὲν ξέρεις πὼς εἶμαι νικητὴς καὶ πρέπει νὰ μιλᾶς ἀλλοιώς, γιατὶ σὲ κάνω ὅπως θέλω !

— Τὸ νὰ μὲ κάνης ὅπως θές, εἶνε δικό σου δικαίωμα, καὶ τὸ νὰ μιλάω ὅπως αἰσθάνομαι αὐτὸ εἶνε δικαίωμα δικό μου !....

— Φαίνεται πὼς δὲν κατάλαβες ἀκόμα, πὼς εἶσαι κάτω ἀπὸ τὸ σπαθί μου !...

— Κι' ἐγὼ ἂν σ' ἔπιανα, θὰ ἤσουν κάτω ἀπὸ τὸ σπαθὶ τὸ δικό μου.

Ὁ Μουσταφᾶς θύμωσε μὲ τὰ λόγια του καὶ διέταξε καὶ τὸν τουφεκίσανε ἀμέσως.

Ἡ Κρητικὴ δημοτικὴ Μοῦσα, θαυμάζουσα τὴν παλληκαριὰ τοῦ Ὀλυμπίου, τοῦ ἔκανε ἕνα τραγοῦδι, ἀπὸ τὸ ὁποῖο μόνον ὀλίγοι στίχοι ἔμειναν ὡς τὴ σύγχρονη γενεά :

.... *Σπῦρε μου, ὡραιότατε*
καὶ Ξάνθε παινεμένε,
τὸν Χάρο πῶς τὸν ἄφησες
καὶ σ' ἔπηρε, καϋμένε!...

Σπῦρε μου, ὡραιότατε,
κι' ὡραῖο παλληκάρι,
ὅπου ζυγώνεις τὴ Τουρκιὰ
σὰν ἄνδρας, σὰν λιοντάρι....

Ὁ ἀναφερόμενος στὸ δημῶδες αὐτὸ ποίημα Ξάνθος, ἦταν κι' αὐτὸς ἐθελοντὴς ἀξιωματικὸς ἢ ὑπαξιωματικὸς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Πολέμησε στὸ Ἀρκάδι, μὰ συνελήφθη αἰχμάλωτος μαζὶ μὲ τὸν Ὀλύμπιο καὶ τουφεκίστηκε μαζύ του.

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ